

Jeppes troldetur på Jenle

Aakjærskabet

TROLDERUTERNE.DK

Denne trolderute på Jenle er en af en lang række trolderuter fordelt i Skive og andre midtjyske kommuner.

Ruterne i fri natur er gode til børn og deres voksne.

De får, med hjælp fra deres mobiltelefon eller iPad, en sjov oplevelse og fortælling om naturen og hvad den rummer.

Fnuggi ved alt om planter

Grolle elsker leg og bevægelse

Gnav skal muntres op

Stumpen bruger sine sanser

Oks ved alt om dyr

Tildebritt fortæller historier

Tombert elsker jord og sten

Kusine Sonatine elsker kunst og musik

Onkel Fusel kan lave snaps

Velkommen til Jeppes troldetur på Jenle.

På Jeppes troldetur på Jenle begynder du ved parkeringspladsen. Se ved pælen lige ud for toiletterne i staldbygningen. Her finder du et fodspor. I buskene til venstre er der et lille skilt med et fodspor. Du skal finde disse spor. Ruten har 18 fodspor og 13 poster. Den er ca. 3000 m lang og velegnet for børn på 5 – 12 (90) år.

På denne trolderute skal du hjælpe med at løse en gåde. Til det skal du undervejs bruge din smartphone eller iPad, hvortil du skal downloadet en app, der kan scanne QRkoder. Sådan en app kan du finde på Google Play eller Apple App Store.

På turen er det bedst at have godt fodtøj på. Og passende tøj til det danske vejr. Ruten er nogle steder temmelig kuperet og bakket.

Følg fodsporene i tæernes retning, som du kan se det på kortet på forsiden.

Ved posterne, som er nogenlunde ud for fodsporene på kortet, er der enten et spørgsmål eller en opgave. Du kan vælge at scanne historierne her i hæftet på stedet. Så ser du se en lille tegnefilm eller hører noget på mobilen. Bagefter skal du svare på et spørgsmål.

Du vælger måske at vente med at svare, til du kommer tilbage til slut. Men når du har svaret på alle spørgsmålene i dette hæfte, får du svaret på mysteriet.

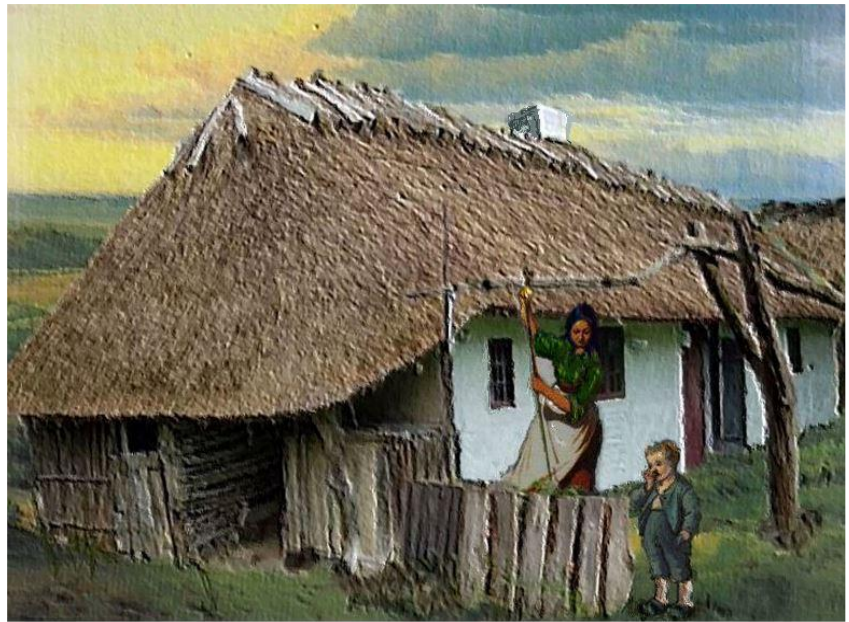
God trolderutetur!

Vil du vide mere om trolderuterne, så scan denne QR kode. Her er fortællingen om Den Store Gamle Troldebog.

Den Store Gamle Troldebog

Der lå en fattig gård
på heden i den lille
landsby Åkær lidt syd
for Skive.

I den voksede en lille
dreng op sammen
med sine 7 søskende.
Her boede også hans
far og mor og en
gammel gnaven
bedstefar. Der var

ikke meget plads i huset, så Jeppe måtte sove sammen med sin
bedstefar. Det var ikke sjovt, men Jeppe vidste, at hvis han gjorde
tingene rigtigt, ville alle de underjordiske passe godt på ham.

Da Jeppe sidenhen blev voksen, byggede han det gule hus, Jenle,
med den flotte udsigt. Men han glemte ikke de gamle sagn og de
underjordiske væsener fra sin barndom i Åkær. For de sære
gespenster flyttede med, - nu bor de i det gule hus, i laden og i
naturen rundt om. Hver dag er der tegn på at de underjordiske har
været der. For nylig fandt man et tinkrus, som var efterladt af en af
de underjordiske. Mysteriet er: HVEM HAR EFTERLADT DET!

Hjælp os med at løse dette mysterium. Svar på spørgsmålene!

Spørgsmål 1: Hvilken retning skal du gå?

K: Følg pilene.

S: I den retning tæerne peger.

D: Du må selv bestemme retningen.

Skriv bogstavet ud for det rigtige svar på næstsidste side.

Gå derefter videre til næste fodspor.

De underjordiske er som regel mest aktive om natten, især når det er mørkt. Her på stedet er der en smuk udsigt. Fuglene nyder det vist. Men nogen er ligeglade med udsigten.

Spørgsmål 2: Hvem er ligeglade med udsigten?

P: Turisterne

F: Kineserne

L: De underjordiske

Fuglevinger

Skriv svaret på bagsiden. Du må videre til næste fodspor/post.

Fuglene kan se hele det store område omkring Jenle. I hvert fald om dagen. Der er sat hegn op ind til naboernes marker. I gamle dage kunne uærlige folk finde på at flytte hegnspælene om natten, så deres egen grund blev større. – Men de underjordiske tog senere voldsom hævn og ledte den uærlige på vildspor ud i moser og kær.

Spørgsmål 3: Hvem kunne lede den uærlige på vildspor?

T: Utysket fra Skivefjorden

A: Lygtemænd

K: Mosekonen

dnæmetgyl

Jeppe vidste, at han kunne færdes frit på sin grund, for han lagde altid to skilling på en af sin ledstolper. Det lærte han som dreng, da han skulle køre de store læs korn på vognen sammen med sin far.

Kornet skulle de have malet til mel. Derfor kørte de hen til et sted, som stod fast på jorden, som havde vinger, men ikke kunne flyve.

Spørgsmål 4:   Hvor var det Jeppe og hans far fik malet korn?

N: Hos maleren

T: I møllen

V: Ved naboen

Når du scanner QR koden, kan du læse om rugen.

Rug – en kornsort

Husk at skrive svaret på bagsiden. Men du må videre.

Jeppe syntes at møllerkonen var lidt sær. Hun havde en ganske særlig bog, som hun holdt af at læse i.

Men hverken han eller hans far måtte kigge i bogen. Det var den hemmelige Cyprianusbog.

Spørgsmål 5: Hvad var der mærkeligt ved denne bog?

T: Det er fandens egen bog.

P: Der er ingen billeder i.

E: Man brænder fingrene, når man læser i den.

Men møllerkonen beholdt bogen. Og du må videre. Ved næste fodspor skal du blot i tæernes retning, indtil du finder endnu et fodspor.

Somme tider skulle Jeppe vogte køer og får. Så skulle han løbe hurtigt. Når du er kommet gennem de to låger på stien får du denne opgave:

Opgave: Løb så hurtigt du kan helt ned til statuen.

Blev du træt? Det er nok fordi, du var så hurtig.

Det blev Jeppe også, når han skulle finde fårene eller køerne, der var stukket af. Men han kunne et vers, så

han kunne råbe til de andre hyrdedrenge, så de kunne hjælpe ham. Hør verset her.

Engang, da en af hyrdedrengene vogtede får, fandt han en flot krus ude på marken. Det var ganske nær en gammel høj, som ingen havde turde grave i, skønt den lå i vejen for bondens plov. Der bor en bjergmand derinde, sagde man. Måske endda en trolld! Og trollden bliver frygtelig vred, hvis man graver i højen, sagde man.

Mon det er troldens krus?

Du må gå lidt tilbage til der, hvor vejen deler sig, her er et spor.

Spørgsmål 6: Hvilke dyr er der ofte på marken foran Jenle?

E: Rådyr

E: Insekter

E: Køer

E: Ræve

E: Mus

Ræven

Nu må du følge sporet og gå ad stien mod nord gennem skoven. Vogt dig for troldene og de andre underjordiske undervejs. Det kan du bedst gøre ved at tage en lille spids af en bestemt plante i lommen, inden du går videre. Det gør ikke noget at den er vissen.

Hyrderim

Spørgsmål 7: Hvilken plantespids kan man bruge som værn mod de underjordiske?

K: Mælkebøtte

N: Bregne

R: Rose

Bregner

Hvis du er lidt nervøs for at gå videre, kan du altid vende din hue eller din jakke omvendt, så rygside er foran. Så sker der ikke noget, for så tror de underjordiske, at du er på vej væk.

Men lad være med at gå bort fra stien. Det er her på disse kanter, nemlig ved næste spor, at mosekonen brygger.

Spørgsmål 8: Hvad betyder det: at brygge?

A: At hun træder på tynde grene, så det larmer.

Y: At hun nynner en stille melodi?

P: At hun varmen noget op i en gryde, så det bliver til en drik.

Du må videre og finde næste spor.

Den hyrdedreng, der fandt kruset, fortalte, at det lå nede i en plovfure. Bonden havde netop pløjet marken, da det blev et slemt uvejr. Mørke skyer blæste hen over himlen og det tordnede og lignede. Regnen gjorde det umuligt at pløje.

Skyerne

Spørgsmål 9: Hvad kalder man de skyer, der kan give meget regn og tordenvejr?

Æ: Makrelskyer

A: Cumulus Nimbus

M: Lammeskyer

Ved næste fodspor skal du gå gennem leddet og helt over strandbredden til næste spor. Hold øje med luften. Visse trolde elsker at kaste med sten, især her, hvor man kan høre kirkeklokker flere steder fra. Trolde hader kirkeklokker.

Når du kommer til leddet og går videre, må du holde øje med, om der er køer på marken. Følg stien, sæt dig på bænken.

Knusere og køer

Køerne her er Gallowaykvæg, de græsser på området for at holde naturen, så den ikke springer i skov. Og hvis du er sammen med nogen du kan lide, kan du give dem en knuser!

Gå videre op til skoven og følg endelig stien op til næste led, hvor du finder et spor. I denne del af skoven er du sikker, for den er afgrænset af en lille bæk. Og ingen af de underjordiske kan komme over rindende vand!

Her er en smuk skov. I skoven vokser der mange træer.

Ahorn

Spørgsmål 10: Hvad kalder man også Ahorntræet?

T: Helikoptertræet

B: Jetjagertræet

J: Vandcykeltræet

Ahorntræets små skud bliver spist af kørne, så der også kan vokse andre træer her i skoven.

Men gå du roligt videre!

I denne del af skoven kan de ikke komme, gespensterne, - trolde og hekse holder sig væk. Spøgelserne ryster af skræk, og gengangerne gyser!

Under stenen, i graven, ligger Jeppe Aakjær, digteren, der boede i det gule hus. Han vidste alt om de underjordiske. Han havde hørt alle de sagn og eventyr, de gamle folk fortalte, dengang han var dreng.

Og han huskede det hele, og han skrev om det i sine bøger.

Spørgsmål 11: Hvad kunne Jeppe Aakjær fortælle om?

B: Motorcykler

E: Madopskrifter

T: Sagn og eventyr

Du kan høre mere om Jeppe Aakjær ved at scanne koden.

Men du må videre, gå ad stien, ned ad trappen og videre til den lille bro over bækken.

Jeppe fortalte, at kruset vist stammer fra den store kæmpehøj i Daugbjerg. Den kaldes Daugbjerg Dås. Og i denne høj hersker selveste Bjergmanden. Og bjergmandens kone og hans døtre.

Har du fundet sporet? Ved dette spor skal du skynde dig videre. For nu kan de underjordiske komme frem igen.

Har du din bregnespids i lommen?

Har du vendt din trøje?

Ellers må du tage to små kviste og lægge dem over kors. Hold dem i hånden til du kommer til næste post.

Bjergmanden kalder man af og til Elverkongen. Hans døtre elsker at svæve ud om natten i deres tynde kjoler. Man kalder dem også for elverpiger. De kan godt være lumske, de vil nemlig så gerne have gæster og godtfolk med ind i højen. De er meget smukke, men man kan kende dem på at de er hule i ryggen. Hvis du møder en pige om natten, hun vender ryggen til, og du kan se lige tværs igennem hende. Så er det en elverpige!

Spørgsmål 12: Hvad er mon elverpigernes tøj lavet af?

S: Gamle melsække

N: Måneskin

E: Edderkoppespind

Men deres mor, Elverkongen, vil helst have at de bliver hjemme i højen. De kan lokke gæster med ind til deres store fest, hvor højen rejser sig på gloende pæle, og hvor de giver gæsterne mjød. Har man først drukket af mjøden, så glemmer man alt og kommer aldrig ud af højen igen. Hun går også gerne selv med udenfor for at lokke folk ind.

Da knøsen mødte Elverkongen

Spørgsmål 13: Elverkongen kalder man også for?

Skriv bogstaverne fra alle spørgsmål herunder tallene:

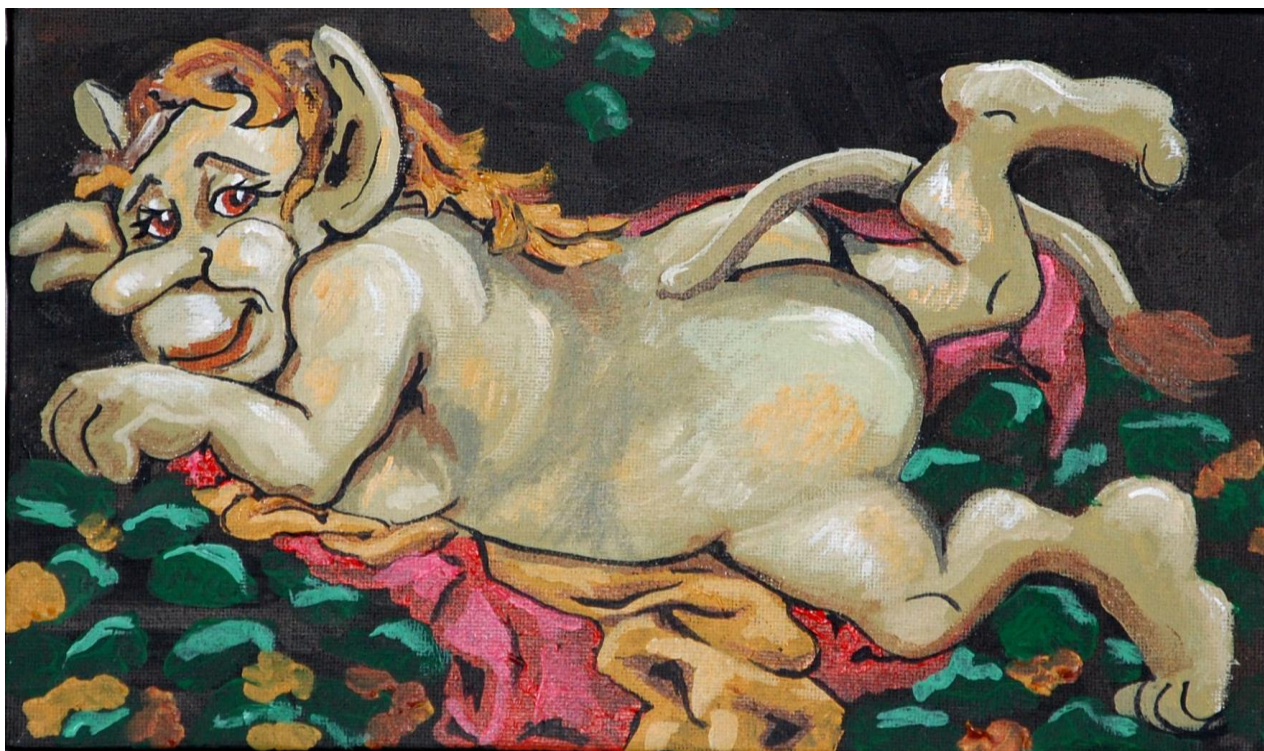
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Hvis du har svaret rigtigt på spørgsmålene, har du løst mysteriet.

Kruset tilhører nemlig denne særlige underjordiske person. Du kan høre mere om hende her!

Mere om denne underjordiske kvinde

Tegn et billede af Slattenpatten her:

Annonce fra Jenle